

aldus omschrijft; „Persönlichkeit ist die vollkommenste Form der Existens”.¹⁾

Het doel dier ideale ontplooiing, — en ook hierop willen we in de laatste plaats wijzen — ligt niet uitsluitend in de persoon zelf. Het sociale element sluit zich onmiddellijk aan het individueele aan. De persoonlijkheid verwerft wat ze zoekt, in het innigst contact met den kring, waarbinnen ze haar levensdoel stelt. De rechte persoonlijkheid zoekt het ideaal niet zelfgenoegzaam in het eigen zelf, maar in de zaak waaraan ze de ziel heeft verpand. Alle leven, dat zich hooger wit heeft gesteld, is niet denkbaar zonder zelfofferande. Of zouden Luther en Calvijn ooit persoonlijkheden geworden zijn, buiten de Kerk van Christus om, voor wie en met wie ze worstelden? Immers alleen *in* haar en *met* haar in levend contact. De worsteling waarin de rijping tot persoonlijkheid ons wikkelt is een worsteling der liefde.

Van de *christelijke* persoonlijkheid geldt dit a fortiori. Heeft in het organisme van Christus' Kerk een iegelijk geloovige gemeenschap aan al de schatten en gaven van Christus, dan is daarmede de mogelijkheid gegeven tot de ontplooiing van het christelijke leven. Maar tevens is daaraan de verplichting verbonden, de gaven ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewilliglijk en met vreugde aan te wenden.²⁾ Het christelijke leven is dienst, dienst der liefde.

En in bijzonderen zin is dit van kracht, wanneer de persoonlijkheid met het Ambt wordt in verbinding gebracht. Liefde is het levensgeheim, die beide, Ambt en Persoonlijkheid saâmhuwt. Schoon is het woord van Alexandre Vinet: „L'amour-propre est notre plus terrible ennemi, parce

¹⁾ K. Ph. Fischer, Zur hundertjährigen Geburtsfeiers Baaders, bl. 13. — Th. v. Aquino zegt (S. Th. I q. 29. a. 3.): „Persona significat id, quod est perfectissimum in tota natura, scilicet subsistens in natura rationali”. Zie ook Fr. Hettinger, Apologie des Christentums, Freiburg im Br., 1914, dl I bl. 267.

²⁾ Heidelbergsche Catechismus, antw. 55.